

Nefis Terbiyesi

﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَأَدْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾ وَأَدْخُلِي جَنَّاتِي ﴿٣٠﴾﴾
عَنْ فَصَّالَةَ بِنِ عُبَيْدٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ فِي حَجَّةِ الْوَدَاعِ: «... وَالْمَجَاهِدُ مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ»

Aziz Müslümanlar!

İnsanın hayatı tam anlamıyla bir sınavdan ibarettir. Bu sınav bazen korkuyla, bazen açıklıkla, bazen mal ve ürünlerin eksilmesiyle, bazen de can ile sınanmak şeklinde tezahür eder. Bütün bunların yanında insanın en büyük sınavı hiç kuşkusuz nefsiyle verdiği sınavdır. Peygamberimiz insanın nefsiyle olan sınavını büyük cihat olarak nitelemiştir. Çünkü nefis insana sürekli kötülüğü emreder. Yûsuf (a.s.) “Ben nefsimi temizle çıkarmıyorum. Rabbimin koruyup esirgemesi olmasa nefis insana sürekli kötülüğü emreder. Ve ben nefsimin kötülüklerinden ancak Allah’a sığınırım.” demiştir.

Değerli Müslümanlar!

Allah Teâlâ, verdiği sayısız nimetin amacına uygun kullanılmasını bizlere emrederken aşırıya kaçılmamasını, nefsin bitmek bilmeyen arzularının esiri olmadan onlardan istifade etmemizi bizlere öğütlemiştir. Tercihlerini doğru, iyi ve ahlaken uygun olan işlerden yana yapan, sağlam imana sahip ve iradesine hâkim olan, en önemlisi nefisine “Dur!” diyebilen kişi huzura erer. Yüce Allah (c.c.) “Ey imanın huzuruna kavuşmuş insan! Sen Ondan hoşnut, O da senden hoşnut olarak Rabbine dön. Böylece has kullarımın arasına sen de katıl. Cennetime gir!”¹ âyet-i kerîmesiyle bu hususa dikkat çekmektedir.

Kıymetli Müminler!

İnsanlık tarihi iyi ve kötünün mücadeleleriyle doludur. Peygamberler nefislerine yenik düşen toplulukları kurtuluşa yönlendirmek için mücadele etmişlerdir. Nefislerinin esiri olanlar daima heva ve heveslerine göre hareket etmişler, neticesinde dünya imtihanını kaybetmişlerdir. Nefsin isteklerinin sonu gelmez, bunların peşinden koşanların huzura kavuşmaları da mümkün olmamıştır. Nitekim kontrol altına alınmayan nefis insanı felakete sürükleyecektir. Peygamberimiz (s.a.v.) “Akıllı kimse, nefesine hâkim olup onu hesaba çekerek ölüm ötesi için çalışan, ahmak kimse ise nefsinin hevasına tabi olduğu hâlde bu durumundan hayır umandır.”² diye buyurmuştur. Yüce Allah’ın ifadesiyle; “Biliniz ki, kalpler ancak Allah’ı anmakla huzur bulur.”³ Bundan gayri tüm huzur ve mutluluk arayışları beyhude çaba olarak kalmaya mahkûmdur.

Muhterem Kardeşlerim!

Ramazan ayının arefesinde olduğumuz şu günlerde hep birlikte kendimizi yeni baştan muhasebe edebileceğimiz, hata ve sevaplarımızla yüzleşebileceğimiz bir iklime giriyoruz. Bu ramazan iklimi yıl boyunca yapmamız gerekirken yapmadıklarımız, yapmamamız gerekirken yaptıklarımızın muhasebesini tutma günleridir. İbadetlerimizin tam olup olmadığını yeniden gözden geçirelim. İhmallerimizin, israflarımızın, yanlış alışkanlık ve aşırılıklarımızın ne tür ağır sonuçlar getireceğini yeni baştan düşünelim. Allah ve Resulüne itaatimizi, mümin kardeşlerimize ve insanlığa karşı yükümlülüklerimizi yerine getirebildik mi diye tefekkür edelim. İnsan ömrünün müstesna zamanları olan bu günler hepimiz için manen arınma ve temizlenme zamanlarıdır. Taşındığımız günah yüklerinden kurtulma vakitleridir. Bunu asla unutmamalıyım.

Öyleyse Değerli Kardeşlerim!

Gelin ramazan ayının arefesinde bir karar verelim. Hep birlikte tövbe istiğfar ile terbiye sürecini başlatalım. Kur’an ile aklımızı, zikir ve tefekkür ile gönlümüzü, ibadet ve taat ile bedenlerimizi yeniden imar edelim. Yaratan ile aramızda mesafeler olduysa tövbe edip, af dileyip namaz ile Rabbimize yakınlaşalım. Yaratanla aramızdaki mesafeleri ortadan kaldıralım. Kardeşlerimizin haklarını ihlal ettiysek, aile bireylerimizin haklarını ihmal ettiysek onlarla helalleşelim. Büyüklerimizin gönüllerini alalım, mümine yakışmayan ortamlarda asla bulunmayalım. Cemaatle ve ailemizle birlikte namaz kılmaya, mümin kardeşlerimizle hemhâl olmaya gayret edelim. Haramlardan uzaklaşıp, yanlışları terk etmenin yolunun bunlar yerine salih amel işlemek olduğunu unutmamalıyım. Böylece kötü alışkanlıklarımızdan ve nefsin arzularından arınmış bir şekilde kulluk gayemizi yerine getirmiş oluruz. Resûlullah (s.a.v.) Veda Haccı’nda şöyle buyurmuştur: “Mücahit, Yüce Allah’a itaat yolunda nefsinin isteklerine karşı mücadele eden kimsedir.”⁴ Unutmamalıyız ki, bir müminin en büyük cihadı, nefsiyle yürüttüğü mücadeledir.

Değerli Cemaat!

Hutbemizi Peygamberimizin şu duasıyla bitirelim: “(Allah’ım!) Beni güzel ahlaka eriştir. Senden başka güzel ahlaka eriştirecek yoktur. Kötü ahlakı benden uzaklaştır. Senden başka kötü ahlakı benden uzaklaştıracak yoktur!”⁵

¹ Fecr suresi, 89:27-30

² Tirmizî, Kıyâmet, 25/2459; İbn Mâce, Zühd, 31

³ Ra’d suresi, 13:28

⁴ İbn Hanbel, VI, 22

⁵ Müslim, Müsâfirîn, 201